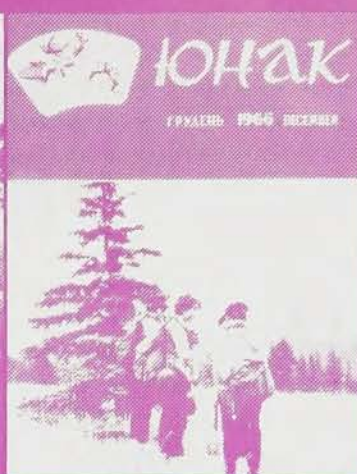
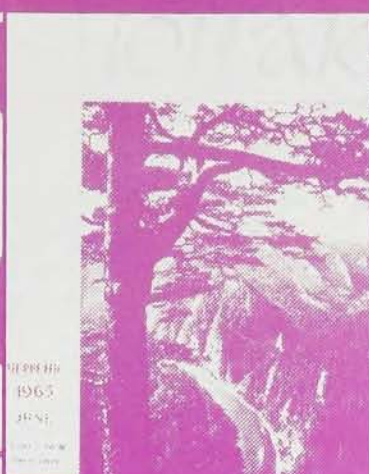
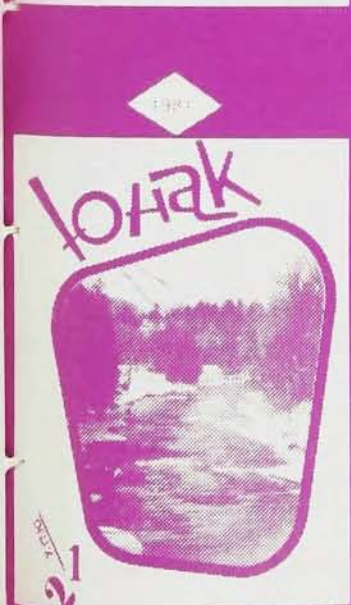
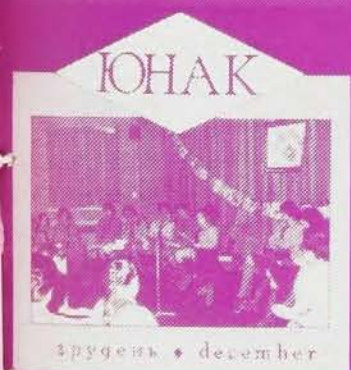
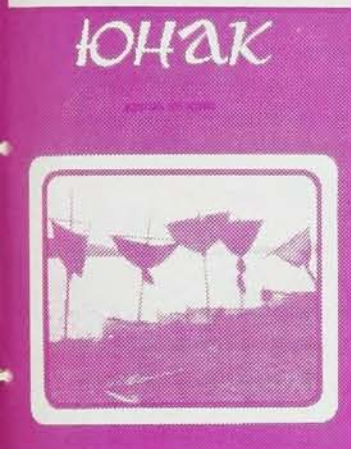

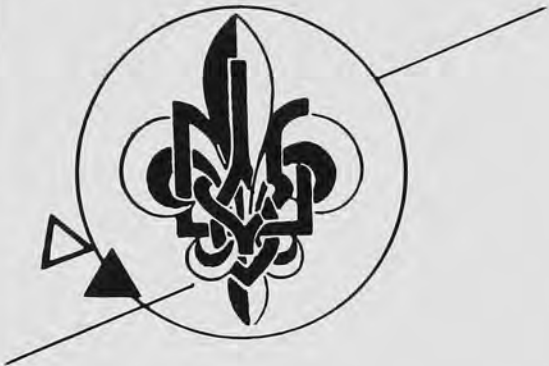
ЛИСТОПАД – NOVEMBER
1983

ЮНАК

"Юнан" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

З М І С Т

1 Український лев	В. Симоненко
Моя тринадцята весна (1933)	В. Онуфрієнко
2 Сучасні визначні українці — о. архимандрит	
Л. Гузар	О. Кузьмович
3 Згадаймо Сизого Орла	ЮСТ
4 Успіхи наших подруг — пл. сен. Анна Ман-	
симович	О. Кузьмович
5 Цупке життя — повість про вовків	В. Кархут
8 Молоде перо: "СКВУ — що це є зараз	
скажу!"	Л. Хабурський
10 ЮМПЗ в Німеччині — закінчення святкувань	
70-річчя Пласту	О. Кузьмович
13 Молоде перо: Другий головний обов'язок	
пластуна	Т. Коропецька
14 Роверами до Оттави...	Н. Стецура
15 Молодь їде на роверах з Торонта до	
Оттави	С. Березовська
16 Поклик Рідної Землі	Т. Коропецька
18 Бульбасики	Меланя
19 Урядове оголошення	**
20 Хроніка	**
24 Датки на прес-фонд. Замість квітів на могили	**
Оголошення	

● На обкладинці: Під час відкриття ЮМПЗ-1983 у Німеччині новацтво роздає квіти старшому пластунисту і сеніорам (-кам). Фото: Карло Собенно.

● Ілюстратори цього числа: Роберт Лісовський, Мирон Левицький, Меланя Павлів.

Редагує колегія
Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:

пл. сен. Дора Горбачевська

пл. сен. Юрій Данилів

ст. пл. Роман Ващук

пл. сен. Тоня Горохович

ст. пл. Олесь Кузишин

ст. пл. Всеволод Онишневич

пл. сен. Олександра Юзенів.

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як там скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

ЮНАК

ЛИСТОПАД 1983

Ч. П. 11 (240) РІК ХХІ

Інтернаціональне стандартно-серійне число

0044-1384

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА"

КАНАДА — \$15.00, УСІ ІНШІ КРАЇНИ — 15.00 американських доларів.

Ціна одного прим. — \$1.50.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1N2

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2199 Bloor Street West, Toronto 9, Ont. M6S 1N2, Canada Canada

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olga Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N. Y., 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 ● Kiev Printers Ltd., 2466 Dundas Street West, Toronto, Ontario, Canada M6P

УКРАЇНСЬКИЙ ЛЕВ

Бубнявіють думки, проростають словами,
Їх пагіння бринить у завихренні днів.
Цілий тиждень ходжу і живу між левами,
Недаремно і місто називається Львів.

Є міста ренегати, є просто байстрята,
Є леви, що мурликають, ніби коти,
Божевільно безглуздо облизують ґрати,
Ще й пишаються з власної сліпоти.

Але думати про них я сьогодні не хочу,
Бо мені трішечки повезло:
Я побачив у Львові Шашкевича очі,
Кривоносові плечі, Франкове чоло.

Сивий Львово! Столице моєї мрії,
Епіцентре моїх радощів і надій,
Вибухає душа, я тебе розумію,
Але, Львово, хоч трішки мене зрозумій.

Я до тебе прийшов із захопленням сина
Від степів, де Славута легенду снує,
Щоби серце твоє одчайдушне левине
Краплю сили вдихнуло у серце моє.

МОЯ ТРИНАДЦЯТА ВЕСНА (1933 р.)

(Із збірки поезій: "Земля незабутня")
"Мені тринадцятий минало" Т. Шевченко.

Ніколи не забудеться весна!...
Не знаю я, коли сніги розтали,
Як голубіла в квітні далина,
Як перелетні птиці пролітали,
Як з Ворскли крига рушила, як шум
Поплив так довгожданний берегами...
Як тільки й пам'ятаю: чорний сум
І чорний жах, і чорну смерть над нами.

Я тільки й пам'ятаю, як блукав,
Шукаючи щавлю поміж травою,
Як друзі мерли і як день настав,
Коли важкою, мертвою ходою
Пішли зривати перші колоски,
І як нестигле зерно їли, їли
І всі думки, і всі, і всі думки
Кружляли там, де жито недоспіле.

І як сидів над річкою щодня
І вудив рибу, все забувши в світі,
І як сестра — голодне пташеня —
Приносила не спечені, — пригріті
Оладки із макуха, й як я їв...
І як хотілось хліба хоч крихтину...

Проклятий рік!... О, як ти напоїв
Нещастям душу — гірко, до загибуні!
Мені тоді тринадцятий минав...
О, скільки я за рік один зазнав!...
Увосени, коли прийшов до школи,
Побачив я; скількох між нас нема!...
Із ними ж не зустрінуся ніколи!

І друзів добрих — Павлика й Петра
Взяла весна, взяла страшна пора.
Пригадую: мов очерет похилий,
Стоять вони на сонечку худі,
А поруч батько — тихий і безсилий,
І всі, мов небо, — тихі і бліді...
А діти пухлі — сині і німі...

Василь Онуфрієнко

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНИЦІ УКРАЇНЦІ

ОТЕЦЬ АРХИМАНДРИТ ЛЮБОМИР ГУЗАР

Цього року припало 25-річчя священства широко відомого в нашій громаді о. архимандрита Любомира Гузара.

Отець архимандрит Л. Гузар, закінчивши богословські студії в ЗСА, був першим священиком, висвяченим у новій католицькій катедрі у Стемфордї, де він також викладав у семінарії, продовжуючи студії філософії в університеті Фордгам в Нью Йорку. Рівночасно о. Л. Гузар був парохом на оселі "Союзівка" та в парохії Кергонксону, де здобув собі серед літників та постійних мешканців велику любов і повагу.

РЕЛІГІЯ

У 1968 році о. Л. Гузар переїхав на постійно до Риму на бажання Патріярха Йосифа там закінчив докторатом студії у папському університеті, вибираючи як тему докторської праці Митрополита Андрея Шептицького, як піонера екуменізму. Від того часу він викладає у цьому університеті.

У 1972 році о. Л. Гузар вступив до монастиря Студитів, що його заснував у Римі Патріярх Йосиф і по якомусь часі іменованний архимандритом того Чину. Недавно Східня Конгрегація призначила його представником того чину при Апостольській столиці.

Отець архимандрит Л. Гузар пращує постійно для скріплення того монашого Чину, ідучи слідами Митрополита Андрея, що був його першим основником в Західній Україні.

Цього року о. архимандритові завершилося п'ятдесят років, з того 25 у службі Богові та Україні. Він від молодого хлопця був активним пластуном, а як старший пластун вступив до загону "Червона Калина" де й досі є членом.

Як тільки дозволяють йому його численні великі та поважні обов'язки, він зустрічається з друзями-пластунами. Його глибокі релігійні науки та доповіді в пластових колах викликають у слухачів постійно захоплення.

Немає серед нас багато подібних, щоб з такою силою і в такому широкому розумінні ширили правду про важливість першого Головного Обов'язку пластуна.

О. Кузьмович

АРКА ЗАХІД

це не лише модерна українська книгарня і крамниця гарних подарунків, але також справжній осередок обслуги українців Торонта й околиць.

- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, картини, кришталі, порцеляна, полотна і нитки "ДМС" до вишивання, вишивки, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Україну.

ARKA WEST
2282 Bloor St. West
Toronto, Ont.
M6S 1N9, Canada
Telephone: 762-8751

- Продаємо "МІЙ ПЕРШИЙ СЛОВНИК", ціна \$7.00 з додатком коштів пересилки.

ЗГАДАЙМО "СИЗОГО ОРЛА", НАШОГО

ОСОБЛИВОГО ПЛАСТОВОГО ДРУГА

Марна на обкладинці
"Великої Гри" Юрія Старосольського

Пластова відзнака на формальних
паперах ГПБулави і ГПРади

Мистецька заставка на пластових
виданнях Роберта Лісовського

На початку цього року відійшов від нас на "Вічну Ватру" визначний і широко відомий мистець, графік і маляр, Роберт Лісовський, колись пластовий діяч, а передусім великий любитель нашої пластової молоді і її організації.

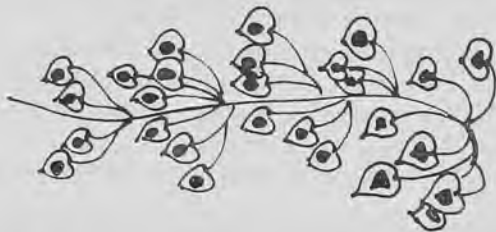
Тільки старші з нас знали Його ще особисто як пластуна "Сизого Орла"; для молодших був Він майже чужий. Адже прожив Він останні десятиріччя із Своїх дев'яности років далеко від пластового середовища там, куди кидала його скитальська доля, останньо у Женеві, в Швейцарії. А проте був Він завжди близький нам духом, прив'язанням до пластової ідеї і живий своїми мистецькими слідами в нашій організації. Ось погляньмо на велику, по-мистецьки стилізовану пластову лілейку в наголовку листового паперу Головної Пластової Ради і Головної Пластової Булави: вона — твір Роберта Лісовського, пластуна і мистця — графіка; або ось мистецька марка на обкладинці "Великої Гри": вона теж роботи "Сизого Орла" — Лісовського. Його заставки, рисункові знаки прикрашували пластові видання, коли цього тільки було треба. І це були твори не тільки Його мистецтва, але й Його любови до Пласту. Тому й заслужив Він, щоб згадати Його дружнім спомином і поглибити Його пам'ять серед нас.

Народився Роберт Лісовський в 1893 р. на Запоріжжі над Дніпром, близько місця, де колись була Січ, де бились об межі хвилі дніпрових порогів і жила безсмертна козацька слава. Мистецький порив і здібності повели його до Києва на науку в найкращих наших тодішніх мистців. Був учнем славного маляра О. Мурашка, потім — у Київській Академії Мистецтв — славного графіка Юрія Нарбута і Михайла Бойчука. Восенні події примусили Його

шукати волі на заході: Львів, у Західній Україні, хоч під Польщею, а головню Прага у Чехо-Словаччині, стали Йому новим вітчизняним прибіжищем, а українська громада — новою родиною. Він ще продовжував навчання в Академії в Бертіні, потім працював як мистець, а згодом як професор в Українській Пластичній Студії в Празі. Тут, у Празі, і на Закарпатті він зустрів молодих українських юнаків, що звали себе пластунами. Зразу почув з ними ідейне споріднення і став членом їх родини. Уродженець Запоріжжя став пластуном і дістав романтичне пластова ім'я "Сизий Орел". Минули його юнацькі роки, але духом був надалі юнаком і знайшов у пластуванні сповнення юнацьких мрій і надій. Може козацькі традиції його рідного Запоріжжя потягнули Його в ряди Пласту. Коли зорганізувався за межами Рідних Земель "Союз Українських Пластунів Емігрантів" (СУПЕ), Лісовський став його активним членом, а згодом і комендантом. За свою провідницьку працю дістав найвище тодішнє пластова відзначення "Золотого Хреста".

Прийшла Друга Світова Війна і наш "Сизий Орел" мусів знову летіти у новий вирій. Опинився в Лондоні, а опісля в Женеві, де живе його дочка, теж відома малярка, Зоя Лісовська Нижанківська. Там і почав Він Свою останню мандрівку — на Вічну Ватру.

юст.

Пл. сен. Анна Максимович

Звичайно у цій рубриці ми подаємо коротко про успіхи наших молодих подруг і друзів у науці, мистецтві чи спорті, а часом у пластуванні. Тим разом маємо зовсім незвичний випадок, і тому хочемо про нього повідомити наших молодих читачів.

Бути дружиною, матір'ю чотирьох дітей, активною пластункою та громадською діячкою, а при тому найти силу, витривалість і час роз-

Пл. сен. Аня Максимович після градації

почати та закінчити університетські студії — це неабиякий успіх і хочемо вірити, що бодай частинно завдячує наша подруга його свому пластовому досвідові.

Пл. сен. Аня Максимович є пластункою від юнацьких років, тепер членом куреня УПС "Чортополохи" та ще й головний Чортополох — що є найвищим постом у цих двох активних куренях старшого пластування й сеніорату.

Вона була також одним із членів основників того куреня, а до нього належать тепер обидві її дочки Леся і Маруся. Також пластунами є її обидва сини Нестор і Андрій, як також її чоловік Роман Максимович, який належить до куреня УПС "Лісові Чорти".

Виховавши четверо дітей, які тепер або на студіях, або на праці, пл. сен. Аня рішила після тридцятих років перерви студіювати. В грудні 1980 року одержала диплом бакалавра з гуманістичних наук, а тоді вступила до т. зв. "Граджуейт Скул", яку закінчила в травні цього року дипломом магістра природничих наук і бібліотекарства.

Поруч студій і праці (праці як бібліотекар в "Менор Джуніор Каледж") пл. сен. Аня наводить час вести домашнє господарство, працювати в Пласті та Союзі Українок Америки, а крім того проявляти себе літературно. В неї добре перо, пише поезії та оповідання і нариси та вже три рази за свої літературні твори одержала на конкурсах СФУЖО літературну нагороду.

Якщо хтось із нас оправдується, що "немає часу" на пластову чи іншу працю, хай візьме собі за приклад нашу подругу Аню.

Вислід її завзяття і наполегливої праці на студіях після багатьох років перерви мусить дати їй величезне вдовolenня, а її дітям гордість, що мають таку маму.

О. Кузьмович

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ** та
- приймає **ОЩАДНОСТІ**.
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 1N2, Canada

Phone: 769-9998

**Пластунни і Пластунки в Торонті!
СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!**

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекурація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED
REALTOR — INSURANCE BROKER

527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404
2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555
3359 Bloor St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666

ISURANCE:
2184-C Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5666

IV.

З кожним днем заправлявся Вовчик у ловецтві чимраз то краще. Стрінув удруге зайця й без надуми здушив його за шию. І не швидше пустив, аж зайцеве тіло звисло йому в пащі безсилою ганчіркою.

М'язні Вовчика ствердли й стужніли та не щеміли вже ноги після довгих мандрівок. Дошкулувала йому самота. Він же був дитина. В тому віці його ровесники заводять по затишних полянках, під дбайливим оком матері — всяких забав. Герцюють, зводять удавані двобої. Вчатьсь ловецьких прийомів і скоків, бігають навздогін та заправляються в підходженні й слідженні. Йому ж присудила лукава доля блукатися самотиною й вчасно, як на його вік, радити собі в житті.

Від цього він змужнів і споважнів, це правда. Та не менш за своїх ровесників він оставався всередині дитиною і тужив за товариством. В часі ловів він зустрічався з різними звірами. Одних, як ось того патлатого гевала ведмедя, що цілу ніч товчється по недалекім зрубі, величезного й грізно-рогатого оленя, чи там насупленого дикого кабана — треба було вининати й вчас сходити їм з дороги. Інші — це була добич. На тих, як слабших, належало полювати. При зустрічі здушити в зуби і забити, та, якщо м'ясо було їстівне й докучав голод — пожерти. Когось посереднього, з ким можна би було стоваришуватися, погратися, з довір'ям полизати йому мокрим язиком пащеку, вчесати ним шерсть, як це йому колись робила було його мати, Вовчик не зустрічав.

І не раз, у тихі, місячні ночі, коли місяць позирав на нього із висот великим, лискучим оком, обзивалася в його серці туга. Він пілносив мордочку вгору й з його горлянки виривалися дивні згукки, від котрих йому самому робилося дивно й моторошно.

Його поривало кудись бігти, мандрувати, чогось шукати, чимось зайнятися, хоча шлунок був повний і голоду він не відчував.

І саме одної такої місячної ночі, коли місяць вповні розплющив своє велике, допитливе око, Вовчик почув виття; почув мову свого роду. Із палеких верхів дійшов до нього по росі срібний згук, сповнений і тугою і скарготою ролу вічних бурлак. Може це мати-вовчиця голосила по втраті літок, може вовк-самець по втраті коханої дружини.

Пей згук, далекий поклик роду, сколихнув усім еством Вовчика. По місячнім промінні хтось міст перекинув між ним та тим його далеким співплемінником. Вовчик тихо заскачував. Він напружився на голос, що злинув до нього з далеких полонин цілющим бальзамом на його осамітнення.

Та виття вдруге не повторилося. Вовчик, здавалося, ждав вічність, згук не було. Тоді запала в його мізкові нагла постанова. Не оглядаючись позади себе, подався у верхи, туди, звідки долинув до нього таємний поклик його роду.

Вовчик аж захекався, так поспішав. Його вишколене вухо ловило кожен шелест, кожний звук. Та й у крику нічної птахи, і в далекому бреханні собаки, і в дивному протяжному згуківі трембітання, що пнявся з долів від людських осель вгору, не почув він рідного поклику.

Місяць позирав на нього з висоти й здавалося підбадьорював. Він то ховався між верховіттям, то знову показувався, — виринав і наче б підморгував.

Стіна ліса скінчилася; поміж деревами прозирала полянка. Вовчик з піднесеною до кроку передньою лабою, з нащуреними вухами нагло застиг у тій поставі на узліссі. З полянки долинуло до його вух якесь гарчання, визчання, тупотіння м'яких лаб. Висунувшись із кущів, з висолопленим на бороду язиком, Вовчик аж задеревів від здивування.

Боком до нього, під кущем бучини, сперши велику трикутну голову на передні лаби — лежала його мати. Слідкувала пильно за

чимсь, що діялося перед її очима. Серед зали-
тої місячним світлом поляни карбульцало в
герцюванні четверо вовчень, менш більш ро-
весників Вовчика. Вовчик почув, що йому в
горлі, наче вода перед тамою збирається те
щось, що гнало його сюди крізь звори, усія-
ним цекотами плайком. Ще хвилина й та за-
пора трісне й радісне визнання прорветься
струмком на залиту місячним сяйвом поляну.

Вовчик вже готовився вискочити, кулею
помчати до тих четверо, вивернутися перед ни-
ми на спину й перебираючи лабками просити
їх, щоб прийняли його до забави й до гурту. Та
грізне гарчання вблизи зупинило його в по-
лускоці. Недалеко, понура мов темна ніч, з
грізно вишкіреними іклами, стояла стара вов-
чиця. Це не була його мати. Вона на нього,
остерігаючи, гарчала! Вовчик знав, що хай він
поступить вперед лише пів кроку, її ікли вми-
ть безсердечно встрягнуть у його тіло. Ясно й
недвозначно зазначувала вона заборону погра-
тися з її дітьми.

Вовчик припишк. Крадучися, вповз він під
низькі смерічки на узліссі, й мов побита со-
бака, з переважним тягарем на серці, подався
стежкою в долину.

Від поляни легіт ніс душні пахощі екзо-
тичних зазулинців, білих, чупірнатих квіток,
що назустріч ночі розхилюють свою таємну
душу й ховають її перед світанком.

V.

Настигла осінь, закутана в мряку, що
клаптями білої вати лежить по верхах і вми-
ть скроплюється дрібеньким, настирливим дощи-
ком.

Чуби смерік, наче в собі заслухані, похи-
лилися в задумі; з кожної шпильки чатиння
спливали дрібними краплинами сльози й зни-
кали в пушистім килимі мохів.

Яскравились чуби буків і яворів. І коли
сонце на мить прорізувалося з-поза сірого опи-
нала хмар, вони займалися всіма відтінками
червіні й золота. На зрубках чорніли китяги
стиглих драпаків, в тиші дзвонили під небом
сурми перелетних ключів, краплини ж на ча-
тинні хвої грали жемчугами.

Та сонце виривалося лише на кілька хви-
лин. Наче замовлений з'являвся вітер. Хмара-
ми термосив, розганяючи їх отарами по небо-
схилі й припинав їх шнурками дощу до землі.
Курилися верхи, хмари низько колотилися по-
над чубами дерев, образ танув, розпливався у
ситківці.

Ранками підсовувався кусливий приморо-
зок і сріблив трави, кущі й верховіття інеєм.
Досвітками й вечорами, металічним ударом
гонга котилося понад верхами надихане жа-
гою, глибоке "оооааг" розкоханих оленів. Да-
леко від людських осель, на обширній галяв-
ці заздрий олень збирав гарем лань і взивав
гідного собі суперника на лицарський герць.

Вовчик виріс. Тепер ростом дорівнював він
майже дорослому вовкові. Лише хистка його,
струнка постать зраджувала молодечий вік.
Перемандровував із місця на місце. Любив за-
шитися в гущавник лепехатого підбілу, досвіт-
ком станути на камені серед потічка, хлепну-
ти язиком льодоватої води й побігти вниз за
струмком. Зручно перескакувати з каменя на
камінь, перебігати принагідними, хисткими кла-
дочками понад шипотами й гнати швидко-
швидко, наче б з течією переганявся. Вода спа-
дала каскадами, щось мугикаючи собі між ка-
мінням. Вовчикові вчувалися в тому жеботін-
ні якісь голоси, перегукання. Вода бралася
білою піною, щось бовкала до нього з глиби-
ни, мчала вперед, врешті вмовкала, виплину-
вши на широке плесо.

Звичайно Вовчик добігав до закруту. Тут
потік Камінець спадав водопадом із висоти
яких двох метрів. Над водопадом підіймалася
широка, вигідна плита. Вовчик любив тут ви-
гріватися на сонці й прислухуватися до безу-
гавних розмов, що їх ніч і день провадили во-
ди потічка з камінцями.

У стисненім проваллі між верхами Лютою
і Малим було тепер сиро й холодно. Потічок
вилляв і котив свої мутні хвилі понад гущав-
ником підбілу, мов яка ріка, та ніс на плечах
горбатих хвиль вирвані прибережні кущі, ча-
сами підмулену смерічку; по дні несамовито

гуркотіло кочене каміння.

Та Вовчик сьогодні не звертав на це уваги. У ньому болячим зубом закликала хандра, що мучила його малим щеням. Заговорив у ньому невтишним голосом поклик вовчої громади, що саме тепер десь збиралася в ватаги. Кожної ночі чув він перекликування співплемінників та побігти вдруge за звабливим покликом щось його не пускало. Може це була неспівність після першої невдачі, може страх перед другою.

Та сьогодні видалось йому, що вже довше не видержить. Небо під вечір прояснилось й заповідалася вночі гарна погода. Вовчик знав, що сьогодні викотиться повновидий місяць та розпалить до горячі в його серці ту містичну тугу, що її втишити може лише гін за внутрішнім покликом біологічного зв'язку з вовчою громадою.

Короткий осінній день якось без переходів злився з сумерками, заснувався молочною імлою й згас.

Скороніч одізналося тут і там виття, якесь коротке, вриване. Той самий голос обізвався тут, за хвилину пів кілометра вбік, наче перегукання. Йому відповів другий голос. Небавом оба голоси злилися й втихли за верхом. Два вовки зустрілися й побігли поруч.

Вовчик довго не вагався. Без зайвих товмачень стало йому нараз все ясне й зрозуміле. Це ж була ніч зборів племені. З молоком матері він висав це знання. Без надуми, не оглядаючися ні вправо, ні вліво, не схиляючи й на метр від обраного напрямку, Вовчик побіг за підшептом правічного інстинкту.

Зійшов повновидий, наче вимитий, місяць. У лісі розснував він на шляху плетінку тіней. Скопичувалися тіні ті то тут, то там і до оман нагадували якісь застави, то глибокі перешкоди, провалля. Та Вовчик певно й без застанови запускався між заплутану їхню мережу й неомильно виминав дійсні перешкоди, що закриті тінями, чаїлися на його дорозі.

У сирім повітрі лунали далеко перекликування. Чим довше він біг, тим частіше вони відзивалися обабіч шляху. Ось поруч, на тлі куща бучини мигнула без шелесту сіра тінь через освічену галявку. Вовчик більше нюхом вгадав, як побачив кривняка.

Кінець дороги був уже недалеко. Все вказувало на те, що тут, а не де інде, відбуваються вовчі збори. Вкруг перехрещувалися в різних напрямках, і поруч себе бігла густа вовча тропа. В нюх бив сильний, млісний вовчий пах. Тут недалеко десь залягло кільканадцять вовків. Мов очманілий біг Вовчик стежкою гро-

мади. Це був крутий плайок серед гущі посплітуваного жерепу, з так проробленими в ньому проходами, що лише орієнтуючись після свіжих слідів своїх попередників, зміг Вовчик сюди передістатися. І цілком нагло перед його очима виринув незабутній образ. На невеличкій галявці, залитій вщерть місячною прозолоттю, лежало, походжало, сиділо з підкуленими під себе ногами яких до трьох десятків вовків. Окремо матері з молодняком, окремо пошрамовані, заправлені в боях, лестоощах і ловецьких виправах старі самітники. Мов добуті трофеї, обносили вони свої згоїни, лисини по висмиканих жмутах шерsti, брак кусня, а то й цілого вуха, рештки пообскубуваного хвоста, поторошені в пастках кінцівки. Непорушні й сановиті лежали, розкинувшись в повний ріст, вони батьки родин, провідники ватаг, дужі й кріпкі самці. Широкогруді, з твердим, хитрим блиском у мідглових лискучих очах, самою своєю поставою наказували пошану й послух.

Вовчик неспівливо всунувся на поляну. Кількоро прищурених, допитливих очей скинули на мить по ньому й знову збайдужніли. Ніхто його тут не чіпав, наче б не помічав.

На поляну вплинуло ще декілька тіней. Ясний та лискучий місяць впер своє око просто в поляну. Круг самітників захвилювався. Зпоміж них висунувся величезний, худий вовк, і спершися кріпко на випростованих передніх лабах, спершу тихо, жалісливо заскавулів. Щодальше його величезний лоб перехилювався чимраз більше назад, в горлянці переливала-

ся гучна каденція змішаних високих тонів. Чимраз вище пнявся голос вгору нотками, від котрих леденіє крові по спині бігають мурашки, врешті прорвався проймаючим зойком, що втонув у протяжнім, могутнім реві.

Старий Вовк співав одвічну пісню вовчого роду — до Місяця.

Замовк старий Вовк й уходзвінка тиша залягла поміж громадою. Та місяць світив і вислав нитки золотого проміння. Ледвечутими білими пальцями торкалося воно напнятих у душі збірної вовчої громади струн.

Кров головокружно парила окропом. Байдужі, здавалося, могутні самітники засовались. Тихе, пробне скавуління врізалось скреготом у тишу, задзвонило гострим, різким тоном, глибоким зойком, мов мечем, розкололо нап'яте очікування й потужним ревом, відбите тисячним відгомоном, зарокотало понад верхами.

Вовчик не тямив, що з ним діялося. Невідомо, як він опинився в тіснім крузі вовчих тіл, що плече об плече, повернені до місяця, вітали його предковичною піснею.

У горлі Вовчика ожили тони. Він не стидався вже тепер тих згуків, що не раз душили були йому горло. Це ж був боевий оклик його могутнього, славного роду, признака відрвності. Рід цей вільний і невмірущий останеться повік, доки житиме на землі бодай один

вовк, що зуміє осінньою ніччю, на повні, завести цю пісню.

Кров у його б'ючках закружляла живо-живо. І на хвилях пісні полинули геть у простори його щоденні турботи, буденні клопоти й розчарування. Були лише: він і його рід, зв'язані нерозривним ланцюгом співзвучності тих, що існували перед віками, з тими членами вовчої громади, що може десь далеко звідсіля тепер так само до місяця заводять. Розбудилося в серці Вовчика почуття психологічного зв'язку між осібниками того самого роду, свідомість одности племені, — й зв'язало його з тим племенем нерозривно на смерть і життя, у пожертві й перемозі.

Невідомо, як довго це все тривало. Може кілька годин, може хвилину. Нагло виття прорвалось. Кривавий місяць зникав за верхом. Подихав легіт, предтеча світанку. Сірі тіні вовків, по одному, висовувались з круга й мовчки зникали в таємних проходах, серед густої повсті сплетеного жерепу.

МОЛОДЕ ПЕРО

“СКВУ” — ЩО ЦЕ Є? ЗАРАЗ СКАЖУ!

Думки напередодні IV Конгресу СКВУ ст.пластунa

СКВУ — Світовий Конгрес Вільних Українців. Цю назву ми всі чули. Але ми не знаємо, що СКВУ є, що СКВУ робить, або ного СКВУ репрезентує.

Про СКВУ тільки пишуть на сторінках кількох українських газет. І то ще такою високопарною мовою, яка відкидає молодь від читання. Також ці особливі статті про СКВУ є частиною нудної полеміки, яка ведеться поміж старими партіями, що змагаються за силу в СКВУ.

Друг Валентин Мороз виголосив дуже цікаву доповідь під заголовком: “СКВУ, що ми від нього чекаємо”. Його думки одноголосно були схвалені слухачами, ніхто в дискусії проти них не виступав. У цій статті хочу пояснити — що СКВУ є, а друге — чому це нас цікавить?

Що кілька років українські організації в світі присилають своїх делегатів на конгреси СКВУ. Тут є найвищий збір українців у діаспорі. Конгреси СКВУ репрезентують перед цілим світом проблеми України. Але чи це він робить?

Д-р Мороз почав доповідь тим, що пояснив велику потребу такого світового збору, зобра-

жуючи це на прикладі т. зв. “Наполеонівської теорії”. Вона каже, що кожна революція складається з двох етапів: вибух її — це перший етап, за якого люди зрушуються з місця й із зброєю в руках вимагають зміни в державі. Цей стан дуже запальний, неопанований, дезорієнтований. Провідництво в ньому радикальне й короткотривале, тобто переходить скорим темпом від однієї групи до другої. Приклад цього — це Велика французька революція від вибуху її до приходу до влади Робесп'єра. Другий етап — це консолідація сил. Тут всі сили й енергія, що вибухли напочатку, сходяться навкруги одного сильного проводу. Провід часто буває в руках однієї особи, диктатора. Він запрягає всі сили у певні форми й спрямовує у певнім напрямі. Сила їх — часто необмежена. Класичний приклад того — це Наполеон, який після революції завоював цілу Європу.

Ми українці також мали такого вождя. Б. Хмельницький підняв таке сильне повстання, що міг би й Варшаву взяти собі під ноги, коли б був цього бажав.

А тепер — як прикласти цю теорію до нашої реальності. З одного боку ми на еміграції революції не зробили. Але різні нагоди прагнуть сильного авторитету того "другого етапу", того модерного Хмельницького, щоб скоординував наші великі людські й матеріальні ресурси на світовій сцені в одну велику силу. Таку силу, яка б звернула на себе увагу всіх більших держав Заходу. СКВУ саме повинен виконати функцію авторитетної установи. Він повинен вивести українців на світовий форум.

Цікаво завважити, що коли ідея СКВУ була подана до відома в 1930 рр., жиди, які тоді були розділені, подивлялися на нас. Тепер жиди мають свою державу. Українці ще ні.

Що сталося? Чому українці "не посадили нового Хмельницького на коня?" Це тому, що СКВУ став форумом для сварок наших старих українських партій. Там не радяться, як на себе звернути увагу світу, там сваряться над мало важливими справами.

Правда, в урядових установах все існують різні опінії й спори. Спори є необхідні. Але різниці поглядів, які загрожують існуванню самої установи є неоправдані. Наригідне в СКВУ є те, що партії є готові за свої "старі" "емоційні" й "самолюбні" почуття розсадити бойкотом наш єдиний фронт — світову репрезентацію. Це є найбільший національний гріх. Його використовують наші вороги, які нас бояться. Установа СКВУ є небезпечна для Москви. Сам Гітлер сказав був, що той, хто керує Україною, той панує над Європою. Першим кроком до влади Леніна була війсьнова облога України. Тоді прийшло приспання українського національно-революційного духа "українізацією", щоб у сні покласти на нас найдани.

Їхня метода — це "діли і пануй"! Д. Донцов — наш український політичний філософ це зрозумів 50 років тому. На жаль, наші партії ще сьогодні цього не усвідомляють. Ідуть москалям на руку сварками. Московські агенти тільки й пильнують того, щоб одну сторону підсилити проти другої. На це вони мають свої хитрі способи.

Що робити? В. Мороз пропонує створити рух, створити загальну українську атмосферу, яка б — поперше, дала СКВУ знати, що ми ним цікавимося, а по-друге — загальним тиском захищати їм робити будьякі поділи. Хай сваряться, але за ніяку ціну не діляться.

Конгрес відбуватиметься в грудні цього року в Торонті. Минулого року занепад УККА через такий поділ створив прецеденс до дальшого поділу. Цього поділу хочуть вороги. А ми їм

цього поділу не дамо. Треба усвідомити наші організації, що найголовніша мета СКВУ — це об'єднання, це потреба триматися разом.

Коли СКВУ втримає таких кілька Конгресів об'єднання, тоді він настільки дозріє, що ніяка сила його не розіб'є. Тільки сильний СКВУ може довести українців до світового форуму, тільки сильний СКВУ може поставити представника вільних українців в Об'єднаних Націях. А це, мої Дорогі, є перші конкретні кроки до нашої мрії, до нашої місії — до будови Вільної України!

ст. пл. Любомир Хабурський
Торонто.

ЄДИНА В ТОРОНТІ УКРАЇНЬСЬКА
COMMUNITY TRUST COMPANY LTD.

2299 Bloor Street West — Toronto, Canada M6S 4T2

Tel.: (416) 763-2291 — 766-3342

приймає вклади і ощадності, платить найвищі відсотки, дає позики особисті і мортгеджові, приймає і реєструє пенсійні плани і на нові дома (RRSP and RHOSP)

Полагоджує всі банкові операції — приймає домашні рахунки (телефони, електрика і т.п.)

Завідуює спадками і довіреннями (траст).

Управитель: Богдан Миндюк

ЮМПЗ в Німеччині - закінчення святкувань 70-річчя Пласту

Соборний Молебень в часі відкриття ЮМПЗ в Німеччині.
При престолі два владники обидвох віровизнань.

Недалеко Мюнхену на прегарній лісовій поляні над рікою Ізар, де вже від 30 років відбуваються влітку пластові табори, цього року розтаборилися від 15-го до 22-го серпня пластуни й пластунки з цілого вільного світу. Усіх разом начислювано 400 осіб, в тому також пластунів сеніорів, які не таборували, а жили недалеко табору.

Перед початком зустрічі на площі табору вало новацтво й юнацтво з Європи, щоб в останній тиждень перебути в товаристві своїх друзів з Канади, США, Австралії й Аргентини.

Пластуни з'їхалися на ту зустріч різними дорогами з усіх сторін вільного світу, де діє Український Пласт. Найбільші числом делегації з Канади і США, інші країни вислали лише своїх представників. Великим гуртом приїхали пластуни з Великобританії.

Пластуни з Північної Америки приїхали трьома групами зорганізованими у прогулянки, які, крім участі в ЮМПЗ, відвідали також країни Європи під проводом виховників і провідників. Молодше юнацтво під проводом пл. сен-рів Тані і Богдана Онищуків відвідало після ЮМПЗ Італію, старше юнацтво Францію під проводом пл. сен-рів Дарії і Юрія Даревичів, члени УПЮ, УСП та УПС — Югославію і Румунію під проводом ст. пл. Марка Горбача. Поруч з тим, гостями на ЮМПЗ була також велика група старшого пластуництва з ЗСА, яка їздила прогулянкою по Європі під проводом ст. пл. Бориса Люшняка, зорганізував її курінь УСП-ів "Орден Хрестоносців".

Начальний Пластун промовляє до учасників, над ним відзнана ЮМПЗ в Німеччині

Святочне відкриття Зустрічі відбулося в понеділок 15-го серпня Соборним Молебнем, що його спільно відслужили владники обидвох українських церков католицької і православної, Кир Платон Корнеляк і Володимир Дідович в асисті багатьох священиків. На молебні й на святковому відкритті були представники українського громадянства Німеччини, під проводом мгр-а А. Мельника, Начальний Пластун Юрій Старосольський, голова Головної Пластової Булави пл. сен. Любомир Романків та інші члени пластових проводів і представники з КПС. Від господарів Зустрічі вітала присутніх голова Крайової Пластової Старшини в Німеччині пл. сен. Маруся Саяк.

На закінчення святкового відкриття юнацька молодь вивела на площі символічний вузол дружби, а новацтво обдарувало присутніх пластових виховників живими квітами.

Увечорі того дня відбулася перша святкова ватра, якою проводив ст. пл. Андрій Онuferко. Її запалено вугіллям з попередніх зустрічей, що їх вже переведено з нагоди 70-річчя Українського Пласту.

В другому дні ЮМПЗ учасники відбули прогулянку автобусами до Мюнхену, де оглянули із своїми провідниками-пластунами з Німеччини цікаві пам'ятки музеї, місцеве кладовище, склали вінок та відвідали могили —

Юнани з усіх сторін слухають урочистого Молебну

Степана Бандери, Лева Ребета, голів КПС в Німеччині пл. сен. Д. Пеленського і о. М. Коржана.

Наступні дні ЮМПЗ були призначені на мандрівки, яких учасників поділено на вікові групи. В четвер відбувся великий тереновий змаг для перевірки знання української мови серед юнацтва.

Найстарша вікова група з УСП відбула триденну високогірську мандрівку в т. зв. Каміне Море біля Берхтесгадену під проводом фахових німецьких альпіністів та ст. пл. Оксани Микитчак, Андрія Захаркова, пл. сен. Романа Гринаша й Лева Іваницького. Усі мандрівки, їхню довжину та трасу опрацював пл. сен. Юрій Фіголь.

В п'ятницю 19-го серпня в День свята Преображення Господнього (Спаса) Службу Божу відправив в таборі о. митрат пл. сен. Іван Гриньох, який передав учасникам ЮМПЗ особливий привіт від Патріярха Йосифа.

Увечорі того дня висвітлено на площі збірок фільми та прозорки з давніших таборів та зустрічей.

У суботу 20-го серпня відбувалися цілий день завчасу приготовані та вивчені мистецькі виступи юнацтва й новацтва. Ранком юнацтво вивело прегарний монтаж поезій пластових поетів, переплітаний пластовими піснями, подавши на початку відповідний вступ, а пополудні новацтво вивело "оперетку" "У зоряний простір" в якій діти-актори в прегарних одягах, що їх виготовили матері під проводом пл. сен. М. М'ялковської, поставили сценку про відвідини нової планети й віднайдення квітки щастя — України. "Оперету" написав відомий новацький виховник пл. сен. Іван Волянський. Малі актори, хоча приїхали з різних сторін Європи виголошували свої ролі бездоганною українською мовою. Ввечорі відбувся ще новацький вогник на закінчення новацького табору.

В неділю 21-го всі пластуни зорганізовано переїхали автобусами до Мюнхену, де в українському католицькому соборі відбулася урочиста Служба Божа під проводом Владики Кир Платона Корнеляка.

Після Богослужби на просторому городі біля церкви пластуни мали зустріч з громадянством при перекусці, а також мали ще нагоду бачити фільм про 55-річчя Українського Пласту в Німеччині. Відтак усі автобусами повернулися на місце таборування, де відбулося святкове закриття ЮМПЗ-1983. Його розпочало іменування двох пластунів скобами, а це О.Спеха з Німеччини і А. Мандзія зі ЗСА, що його перевели присутні голови КПСтаршин пл. сен. М. Саяк і пл. сен. Е. Гойдиш. Далі відбулося надання відзначення Вічного Вогню в золоті о. пл. сен. Павлові Когутіві з Франції за

Пластуни і пластуни після закриття ЮМПЗ на площі збірок. Посередині Начальний Пластун.

OFFIZIELLES FESTKUVERT СВЯТОЧНА КОБЕРТА

70-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ
70 JAHRE UKRAINISCHE PFADFINDER

його душпастирську й пластову працю. Голова ГПБ пл. сен. Л. Романків виголосив прощальне слово, а пл. сен. Ю. Даревич як провідник прогулянок пластунів з Північної Америки, подякував теплими словами пластунам з Німеччини за їхню гостинність і зусилля дати усім присутнім почуття тісної пластової дружби та цієї близькості, яку мають пластунни, дарма, що розсіпані вони по різних континентах. Після стягнення прапорів ще довго ніхто не розходився з площі збірок, а знімкам і прощанням не було кінця.

Увечорі прощальна велика ватра розпочалася словом Начального Пластуна, а далі була її приємна весела програма, де особливо багато сміху викликали точки пластових представників з Австралії. На закінчення делегати всіх країн, де діє Український Пласт, забрали вуглики з цієї останньої спільної ватри, щоб їх заховати до чергової зустрічі у 75-річчя Пласту.

В понеділок, поодинокі групи юнацтва з Північної Америки виїхали у дальшу мандрівку по Європі, інші домів, а господарі зустрічі залишилися, щоб ліквідувати табір та привести природу до того стану, в якому її застали. Треба подивляти невтомну працю відносно малої групи членів КПС в Німеччині, під проводом пл. сен. Марусі Саяк, коменданта ЮМПЗ д-ра В. М'ялковського та незрівняного адміністратора пл. сен. Г. Комаринського, що всі

Юнацтво виводить "вузол дружби" на відкритті ЮМПЗ

разом з такою самопосвятою віддали стільки часу і праці для переведення зустрічі. Тут включилися не лише пластунни, але й батьки та всі разом старалися, щоб ця, на їхні умовини, величезна кількість пластунів-гостей мала приміщення, смачне прохарчування на польових кухнях і почувалася справді добре серед пластової родини. Учасники привезли із Зустрічі дуже гарну відзнаку, проекту Р. Глівка, сорочинки з написом ЮМПЗ - Німеччина, спеціально видану конверту з кольоровим знімком та багато інших пам'яток.

Найгрівкішою однак з них будуть гарні спомини і дружба, яка там зав'язалася, а ми певні, що спомини про ЮМПЗ в Німеччині найдуть ще широкий відгук на сторінках дальших чисел "Юнака" вже пера юнаків і юначок, тих, які там були й привезли стільки гарних вражень.

Ольга Кузьмович

Фото: ст. пл. Карло Собенно і
пл. сен. Володимир Гільтайчун

Група пластунів з провідниками на
високогірській мандрівці в Альпах в
часі ЮМПЗ

ДРУГИЙ ГОЛОВНИЙ ОБОВ'ЯЗОК ПЛАСТУНА

або

“Чи при ножнім дороговказі стоїть старенька бабуся?”

Коли поважні думки перевантажують наші голови, приходить час подивитися на світ з веселішої точки зору. Заграймо коротку гру, яка є улюбленою грою психіатрів і психоаналітиків модерного світу. Правила цієї гри є дуже прості: я скажу одне слово, а ви скажіть перше, що прийде вам на думку.

Готові? Гаразд! Починаємо гру. Перше слово — це добрий вчинок. Ваша відповідь? На жаль, я не маю сил телепатії або біонічних вух, тому можу тільки вгадати, які були ваші відповіді.

З приватних опитів й уважно обчисленої статистики я знайшла, що пересічна людина сполучує добрий вчинок з образом молодого “бойскавта”, який провадить стареньку бабуся через дорогу. Це все є гарно, але що станеться, коли ніде не можна найти бабусі, яка потребує допоміж? При кожнім дороговказі не завжди стоїть старенька бабуся, і тому нам треба застановитися над значенням доброго діла в нашому щоденному житті.

Добрий вчинок — це позитивний вчинок, який помагає другій людині. Це є вияв ініціативи й братерства, який мусить бути виконаний з доброї волі. Як пластуни, ми маємо цей обов'язок — помагати іншим. Коли говориться за “інших”, ми не обмежуємося тільки до бабуся. Навіть молодим треба час-до-часу допомогти.

Ця поміч може виявитися в різних формах: поміч зі задачами, перша допомога, моральна підтримка тощо. Збирати гроші на добродійні цілі, читати сліпим і старшим, присвячувати час, щоб допомогти у шпиталях чи в центрах опіки над дітьми — це різні способи, в яких можна допомогти іншим. Добрий вчинок не мусить вимагати великого зусилля — тільки щирі любов до ближнього й намагання допомогти йому. Теплий усміх у хвилині журби або сумування може навіть більше допомогти як фізична поміч.

І так повідомляємо вас всіх, що ваш довгий пошук вже приходить до кінця. Ви вже не мусите переїздити ціле місто, щоб знайти бабуся, якій треба допомогти. Зате, ви можете виконувати добрі діла в школі, в праці, вдома і під час щоденних занять. Тоді цей дороговказ не буде тільки місцем на розі, де збираються бабці й чекають, щоб перейти вулицю.

Він буде справжнім напрямом, який показує нам шлях до доброго життя.

А тепер скінчимо нашу коротку гру ще одним словом. Що приходить нам на думку, коли чуємо слово “щирий, дружній, пластовий привіт?”

*пл. розв. Татьяна Коропецька 50-ий курінь
УПЮ-ок ім. Оксани Лятуринської
Вашінгтон, Д.К.*

З одноднівки Свята Весни 1983 р.

**Цьогорічне наше
гасло:**

**„Пластовий
закон -- наш
дороговказ!”**

**Спрямовуймо своє
життя за цим
дороговказом!**

РОВЕРАМИ ДО ОТТАВИ, ЩОБ ІНФОРМУВАТИ ПРО ГОЛОКОСТ

Учасники "Роверотону" зупинились на перекуску в містечку Нолбурн, Онтаріо

На початку червня виринула ідея, щоб група української молоді поїхала роверами до Оттави, інформуючи населення про голокост і тим вшанувати пам'ять жертв Великого голоду в Україні.

Створилася група з 37 дівчат і хлопців. Виїхала вона 26 серпня 1983 р. з Онтарійського Місця (Онтаріо Плейс). Виїзд був для нас урочистий, ми переживали його. Всі ми були одягнені однаково — жовті шорти і сорочки, на яких було написано: "In Memory of the Millions Famine in Ukraine 1933" За нами їхав шкільний автобус з вирядом на випадок, якщо б, бо-рони Боже, комусь з нас щось сталося в дорозі.

Почувши про їзду 450 км, я спочатку вагалася, але одна сестричка на таборі новачок намовила мене. Я поїхала. Наша група скоро зжилася й ми добре й приємно відбули дорогу.

В неділю ми їхали приблизно 60 км. Мені здавалося, що та Ошава таки дуже далеко. Наша дорога не така то була рівна. Гір не було, але було багато горбків — тільки виїхали на верх одного горба, а вже другий перед нами. Заїхали до Ошави, а тут вже нас чекали парафіяни з католицької церкви. Не тільки приготували нам нічліг, але дали вечерю й сніданок.

Наступного дня мали ми деякі пригоди, але коли всі врешті знайшлися, ніяких проблем потім не було. Зачали ми інформувати людей, хто ми є й чому мандруємо. В кожному містечку роздавали летючки, у яких було надруковано чому цей голод був і чому світ про нього не знає. Заходили ми до редакцій місцевої преси та до Ратуші кожного містечка. Ми ночували під шатрами в провінційних парках.

У вівторок був дуже гарний день, але наша траса цього дня була довга — 110 км. Не знаю — чи тому, що ми знали як далеко їдемо й це нас втомлювало, але кількох наших товаришів впали були з роверів і мусіли потім часто відпочивати. Ми постійно зустрічалися з пресою, а в Трентоні навіть мали в радіоавдіції інтерв'ю. У Кінгстоні зустрічалися, але не формально, з Флорою Мек-Доналд — колишнім міністром заграничних справ у Федеральному уряді Канади. Коли ми в Кінгстоні в'їжджали до Провінційного Парку, нас фільмували й в 11-тій годині про нас подавали вістку у телебаченні.

В середу ми ходили до Міської Управи, де нас дуже гарно приймали. Коли ж виїхали в 11-й годині, то решта нашого дня була з горами!... А на кінець їх з'явилася така одна гора, що хоч дехто дуже пробував її побороти, проте майже всі ми мусіли злізти з роверів, під'їхавши до її три четверті.

Остання наша ніч під шатрами була в парку Мюрфі'с Поінт.

Четвер був повний ентузіазму! Всі мали дуже багато енергії і завзяття. Ми досягнули Оттаву! День мені пройшов дуже скоро й з маленькими пригодами. Нас дуже щиро приймали в приміщеннях Духовної Семінарії. Ввечері нас запросили в гостину Панство Боцюркові.

П'ятниця — це був тихіший день. Нас приймали в Міській Управі. Ми хотіли якось заїмпонувати Оттаві, але це не вийшло так, не було представників уряду. Одне було добре, що ми всі щасливо пройшли свою трасу, що ми дуже

(Продовження на стор. 15)

МОЛОДЬ ЇЗДОЮ НА РОВЕРАХ З ТОРОНТА ДО ОТТАВИ ВШАНОВУЄ ЖЕРТВИ ГОЛОДУ В УКРАЇНІ

Роверисти — учасники "Роверотону" 1983 (з Торонта до Оттави) зупинились у Порт Говп, Онтаріо

Цього року українське громадянство вшановує пам'ять жертв Великого Голоду в Україні, розповідаючи світові про жорстокість Сталіна, що довів до цього голокосту.

Комуністи не тільки спричинили голод, але й подбали, щоб про нього не знали люди. Тому Комітет Українців Канади Провінції Онтаріо рішив організувати "ровертон", щоб під час їзди молодь могла інформувати населення про голокост.

Ідея їзди прийшла від українців з Тандер Бей. Вони перші хотіли проїхати віддалі з Тандер Бей до Оттави, щоб завезти туди Хрест Страждання — символ мук тих, що померли під час голоду. Та віддалі для них була надто велика й закоштовна. Тому вони звернулися до Онтарійського КУК та передали йому свою ідею.

(Продовження з стор. 14)

вступали до різних маленьких містечок та інформували людей про диявольський вчинок советського уряду.

На четвертий день ми успішно заїхали до Оттави та привезли символічний Хрест Страждання померлих з голоду. Були ми змучені, бо жили з собою в групі, а що найважливіше — що через нашу прогулянку дещо більше людей довідалися про трагедію нашого народу, яка відбулася 50 років тому.

Наталка Стецура, Гурток "Досвітні Вогні",
IV Курінь ім. Лесі Українки, Торонто.

До їзди зголосилося 37 молодих роверистів — дівчат і хлопців з Тандер Бей, з Ошави, Ст. Кетеринс і Торонта.

Виїхали ми 26 серпня з Онтарійського острова (Онтаріо Плейс), де в тому часі відбувався Український День. Наш від'їзд був частиною відкриття цього Дня. Люди відправляли нас, били браво, називали нас амбасадорами, бо під час нашої мандрівки ми кожного дня ми проїжджали приблизно 100 км., а ночами спали під шатрами. В Оттаві багато з нас були учасниками демонстрації біля советської амбасаді та конференції канадських студентів, що тоді в Оттаві відбувалася.

Наш "ровертон" був дуже успішним. Ми не тільки досягнули свою мету — прибули до Оттави, але нас об'єднала спільна ідея — пошана до жертв голоду. Мене зворушувало те, що в цій групі були пластуни, сумівці та одумівці. Ніхто з нас не відчував ніякого поділу ні різниці між нами. Я думаю, що нарешті прийшов час, щоб українці з'єдналися в одну міцну громаду й перемогли силу СССР над Україною.

Пл. розв. Софійка Березовська,
Гурток "Досвітні Вогні", IV Курінь
ім. Лесі Українки в Торонті.

Дійові особи:

Маруся — молода пластунка. Вона дуже активна в Пласті і загально в українській громаді, розмовляє поправною українською мовою.

Наталка — більш "заамериканізована" пластунка. Вона не цікавиться українськими справами, і вона слабо розмовляє українською мовою, часто користується американськими словами.

Духи минулого (4) — постаті з української історії. Вони є: **дух кн. Ольги, козан, кріпан і молодий Пластун-Стрілець**.

Дух Сучасності — український політв'язень. Він (вона) фізично слабкий, але духом нескорений.

Голос народу — могутній голос з-поза сцени.

(Сцена починається в самій залі, в проході між сидженнями публіки. Заля темна. Одне світло освітлює Марусю, що вбрана в повний пластовий однострій ходить поміркованим кроком в глибині залі, ніби по вулиці. Перед сценою, між сценою і публікою, вона зустрічає Наталку. Наталка, убрана в типове вбрання американської дівчини, стоїть перед кіоском та оглядає найновіше число журналу "Глямоур". Наталка стоїть задом до Марусі і не бачить, що Маруся підходить).

Маруся: (стає і вітає) Добрий день! СКОБ, Наталко!

Наталка: (обертається здивовано) Ог, гі, Марусю! Що ти тут робиш? Чи ти не живеш on the other side of town?

М.: Так, так. Я тут приїхала з Галиною, Мартою і Вірою. Ми сьогодні зібралися, щоб зробити якийсь добрий вчинок.

Н.: (байдуже) Oh, Joe-plastoon stuff...

М.: Ми ходимо до кожної хати і до різних крамниць і говоримо людям про наших дисидентів.

Н.: (підсміхаючись) Oh, yeah, я зустріла Марту вчора в shopping center. Вона там стояла в своїм monkey suit і зебрала гроші від усіх.

М.: Ну, ми в одностроях ходимо, щоб усі знали, що ми є українські пластунки. А щодо грошей — ну, багато людей хочуть нам фінансово допомогти. Вони добровільно дають на наше діло, а ми ці гроші висилаємо на визвольний рух.

Н.: Big deal! То всьо діється в старім краю! — What good will it do, щоб пластунки в Америці зебрали й кричали?

М.: Наші дисиденти потребують нашої помочі. Крім цього, якщо ми зможемо чогось людей навчити про сучасну ситуацію на Україні, тоді вони зможуть натискати на наш уряд та на уряд Советського Союзу. Тоді ми нарешті зможемо поправити ці справи і визволити наших дисидентів. Нам треба твоєї помочі, бо чим більші наші ряди, тим більше ми можемо допомогти нашому народові.

Н.: Well, sorry, але я не можу вам нині допомогти — мій soap зараз почнеться, and there's no way, щоб я його пропустила на ваш Joe-plastoon stuff.

(Маруся і Наталка починають повільно йти в напрямі сцени — Наталчиної хати).

М.: То шкода! Ну, я вже мушу йти. Ми хочемо якнайбільше зробити заки потемніє. Може пізніше ти зміниш думку й прийдеш нам допомогти!

(Доходять до сходів сцени, куртина поволі, тихенько відкривається).

Н.: Uh, yeah... може!

(Маруся відходить, Наталка входить на сцену, низьке світло на сцені, а пряме світло освітлює Наталку).

Н.: Yeah, right... Ти мене зловиш в якомсь shopping center в однострою! Хай ті Joe-пластунки самі збирають гроші! Проблеми завжди будуть, чи я допоможу чи ні!

(Наставляє телевізію. Сині світла на сцені. Чути розмову і музику телевізії. Наталка сідає перед телевізією).

Н.: (позіхає) Це є дуже boring нині!!

(Засипляє, а сцена довкола неї перебирає вигляд її сну — світла творять етеричний ефект).

(Входять чотири **Духи Минулого** в одягах по-статей української історії).

Кн. Ольга: Добрий день, Наталко!

(Наталка поволі будиться і підноситься до сидячої позиції, головою обертається до духів).

Н.: (здивовано задихається) WHO ARE YOU?

Кн. О.: Вітаємо тебе! Ми є Духи Українського Минулого.

Н.: (Встає). Що ви від мене хочете?!?!

Козак: Не бійся, Наталко. Ми прийшли тут до твого сну, щоб тобі розказати про твою Батьківщину.

Кн. О.: Так, Україна мала свої добрі часи, свою славу. Наші князі хоробро боролись, щоб з'єднати слов'янські племена в одну Русь. Столиця нашої багатой держави — це місто Київ. Я була перша, що прийняла християнську віру. Тоді, в 988 році, мій внук Володимир охрестив наш український народ. Українці стали глибоко-релігійним християнським народом. Наші князі побудували різні прегарні церкви, а нашу державу шанували всі країни Європи. Але незгода ослабила нашу державу, а татари прийшли і знищили її. Залишилися нам тільки ті позолочені, розвалені церкви, щоб пригадувати нам про нашу княжу славу. (Обертається і сумно ходить по задній частині сцени).

Козак: Потім, були ми — козаки. Під проводом таких гетьманів, як Богдан Хмельницький, Іван Виговський та Іван Мазепа, ми хоробро боролись проти татар, поляків і моска-

лів. Наше середовище і наша школа — це була Запорізька Січ. Ми здобули собі славу, але й ця слава довго не тривала. (Йде до заду сцени).

Кріпак: Але ми не втратили нашої надії на майбутнє. Навіть у часи кріпацтва, ми сильно трималися наших традицій, мови, культури і нашого народного духа. Українці здобували свою славу не шаблями, а літературним словом. Наші письменники розбудили надію і національний дух серед нашого поневоленого народу.

(Відходить у глибину сцени).

Голос народу: "Од нині Українська Народня Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, вільною, суверенною Державою Українського Народу".

Стрілець: Цими словами Четвертий Універсал проголосив вільну Українську Державу в 1918 році. І знову ми мали свою державність, свою славу, свою волю. Але ця незалежність довго не тривала, і новий, червоний ворог перейняв нашу землю. *Але від тоді ми не перестали боротися за нашу волю...*

Н.: (Задумана) Гей, то все було great, але де тут я come in? То всьо було way back before my time.

Н.: Oh, no — not again! Let me guess — тепер приходить Дух Сучасности.

(Всі світла стають червоними. Дух Сучасности виходить на сцену, мовчазно спускає очі вниз).

Музика: (голосно, з поза сцени):

"Світличний, Караванський, Чорновіл...

Сверстюк, Шухевич...

Мороз, Калинець —

Як довго ждати,

терпіти,

чекати,

Щоб ворог проклятий
розкував кайдани?

Слава,

герої,

кайдани неволі —

В тім слова "скорені" — нема!"

Політв'язень: А тепер, тому що ти чомусь краще володієш англійською мовою, послухай уважно...

(Під час американської частини пісні, всі Духи Минулого поволі підходять, стоять у півколі довкола Духа Сучасности. Кн. Ольга простягає руки і зводить очі до неба. Козак має ліву руку на бедрі, а в правій руці тримає шаблю вгору. Кріпак спирається на лопаті, спускаючи очі вниз. Стрілець стоїть на струнко з крісом на ра-

мені. Політв'язень стоїть спереду посередині,
втомлений. Світла ясно освітлюють цих Духів).

НЕСКОРЕНИМ СЛАВА

слова: *Іриней Коваль*

український переклад: *Микола Коропецький*

Брати твої бились і б'ються до кінця;
Твій голос треба в порожнечу дати.
Стань гордо й просто, зігнувшись не дай,
Хай не стримає тебе ні небо ні пекло.
Примусь, щоб очі світ відкрив
Й насилля нині стримав.
Дивись що Україні віддиху нема
Сказати слово ВОЛЯ.

Пояснення не треба,
Це слово — славою дзвенить,
Міцніше з кожним поколінням.
І висловлене раз, його не можна

залишити, —

Не дасться здушитись —
Бо мій народ буде вільним.

"Your brothers fought, your brothers fight till the
end,

Your voice is needed now to fill out the smell
Stand tall and straight, show them that you will
not bend

Will not be stopped by either heaven, or hell
And make the world open its eyes

And stop oppression today
And see Ukraine there as it lies gasping for breath
One word to say FREEDOM.

This word needs no story
This word hings with glory
It rises anew with every generation
Once you've expressed it,
There's no way to suppress it
My nation was meant to be FREE."

(З пісні "Нескореним слава" (Freedom). Сл. І.
Коваль, муз. М. Шкварно, з платівки "Каравана
співає" ч. 2, 1974).

Голос народу: (буйний, сильний, голосний
голос з-поза сцени) **ТИ ЧУЄШ, ЩО ТВОЯ БА-
ТЬКІВЩИНА ТЕБЕ КЛИЧЕ — ЧИ ТИ ВІДІЗ-
ВЕШСЯ???**

(По трьох секундах, всі світла гаснуть. Пі-
сля десятих хвилин, куртина спадає).

— КІНЕЦЬ —

Цю сценку вивів загін 50-го куреня УПУ-он,
ім. О. Лятуринської у Вашингтоні, Д.К., на 21-й
Орлініаді, дня 6-го листопада, 1982 р. За неї
курень одержав 1-ше місце з мистецької ділянки.

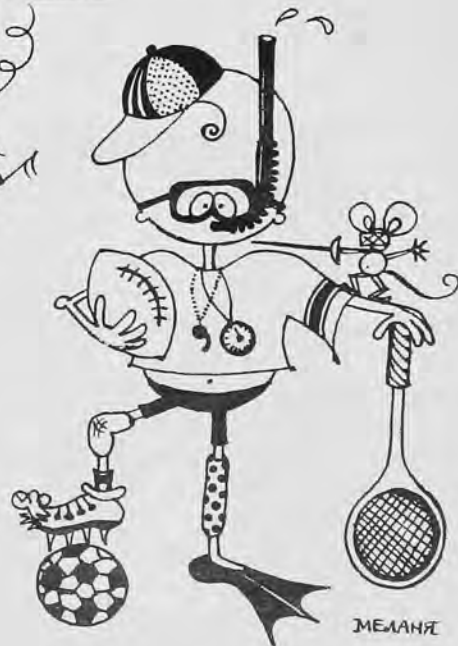
Автор застерігає собі всі права.

Передрук дозволений за поданням джерела.

Бульба- сики

Для перевірки назви професії
цих Бульбасинів — дивись
на стор. 20

МЕЛАНЯ

КОРИСНЕ ДЛЯ ПІДПРИЄМЦІВ КОРИСНЕ ДЛЯ КАНАДИ

Скрізь в Канаді щораз то більше підприємств працюють в тому напрямі, щоб створити нові нагоди для праці.

Якщо ви є підприємцем, з ідеями, корисними для вас і для інших Праця і Іміграція Канади може допомогти вам нашою новою програмою творення занять.

Дванадцять поточних програм сконсолідовано в чотирьох, щоб улегшити кожному взяти в них участь. Завданням програм „Canada Works”*, LEAD, „Job Corps” і „Career Access” є зменшити теперішнє безробіття в найближчому часі і створити довготривалі нагоди для занять. Ці програми призначені для збільшення продуктивної здатності Канади, принести користь індивідуальним

громадам та забезпечити вишкіл на праці для молодих людей, а особливо для інвалідів і тих, що у невітідному становищі.

За ширшими інформаціями в справі цих і інших програм для допомоги працедавцям, звертатися до свого льокального Канадського Центру Праці.

Employment and
Immigration Canada
John Roberts, Minister

Emploi et
Immigration Canada
John Roberts, Ministre

Canada

ХРОНІКА

МОЄ

ТАБОРУВАННЯ

Цього року я була в першому юнацькому таборі, що називався "Ніколи не забуду" і який відбувся на Зеленому Яру в Дітройті.

Табір мені дуже подобався, бо він був під шатрами. Найбільше, що мені з занять у таборі подобалося, — це була купіль у озері, бо я люблю плавати, та ще тому, що була дуже гаряча погода. В час таборування ми мали три прогулянки та дві вечірки. Мені подобалася маскарада з юнаками.

Під час табору ми приготувалися до 1-ої пластової проби.

пл. уч. Ліда Олександра Юзич,
(12 р.), Курінь ім. Ольги Кобилянської
в Дітройті, Гурток "Золота пшениця"

"ЮНАК" ДЯКУЄ УЧАСНИКАМ МАНДРІВКИ УСП ПО ЄВРОПІ ЗА ПРИВІТ

Мандрівка з участю старшого пластуна з ЗСА і Канади відбулася з метою пізнати життя українців в країнах Європи, участі в ЮМПЗ-1983 та в започаткуванні святкувань "Святого Року" під гаслом "Українська Молодь Христові".

Комендант мандрівки — **Борис Люшняк ОХ**, бунчужна — **Туня Білик ЛМ**, шеф штабу — **Боян Онишкевич ОХ** і керманич виховної дії — **Олег Данилюк ОХ**. Славно, що виконали свій обов'язок! Дякуємо!

БУЛЬБАСИНИ

НАЗВИ ПРОФЕСІЙ:

ветеринар або лікар
мистець пензля
майстер нулінарії
гонейст

універсальний
спортовець,
скрипаль віртуоз,
ляборант

аснет - пустельник

співачка популярної музики

суддя дедиктив піяніст

майстер фігурного новзання

огородник водій авта

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

"САМОПОМІЧ"

І ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ

"САМОПОМІЧ"

— ВІДДІЛ у ПАССЕЙНУ —

запрошують Українське Громадянство
вступати в члени.

Години урядування: понеділки і п'ятниці

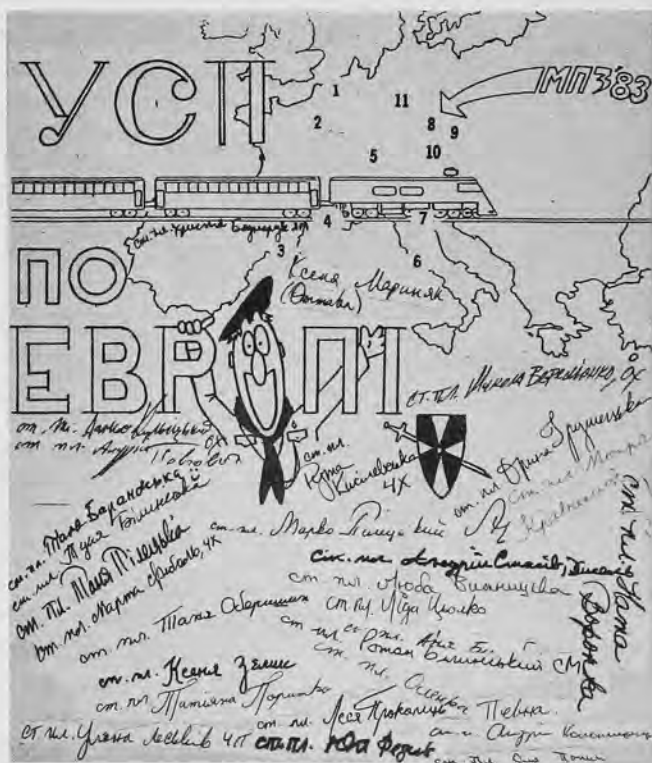
від год. 6-ої до 9-ої вечора;

середа від год. 9-ої до 12-ої перед полуднем.

- Кредитова Кооператива в Пассейну платить 7% дивіденди від оощадностей — нараховуємо чвертьрічно.
- Студентські позички — до сплати після закінчення студій.
- Позички на авта та всякі потреби домашнього вжитку.
- Безплатне для членів життєве забезпечення оощадностей до висоти \$2,000 і позичок до висоти \$10,000.
- Сертифікати за високим опроцентуванням.
- Федеральне забезпечення членських уділів до висоти \$100,000 на одного члена.

Вступайте в члени в годинах урядування
в домівці кооперативи.

229 Говп Авеню * Пассейн, Н. Дж. * Тел.: (201) 473-5965

ХРОНІКА

СВЯТО ВЕСНИ В ЛОС АНДЖЕЛЕС

Станиця в Лос Анджелес святкувала Свято Весни 28-го до 30-го травня цього року в національному парку на пустині "Джошуа Трі Нешонал Монюмент". У провіді були ст. пл. Андрій Захарясевич ПБ — комендант, ст. пл. Марко Вжесневський — бунчужний, ст. пл. Вікторія Яременко, ЛМ — бунчужна, ст. пл. Наталка Яременко, ЛМ — писар Борис Козбир і Адріан Шмотолоха — булавні. Ми таборували в три найгарячіші дні в Каліфорнії і перший день на пустині температура дійшла до 107 ступенів Фаренгейта. Батьки привезли учасників і швидко від'їхали. Ми однак, що привикли до гарячої погоди, не зважали на спеку. Учасники табору лазили по скелях і слухали гутірок про альпінізм. Вони також вправляли, щоб здобути відзнаку фізичної вправності (ВФВ). В суботу ввечері був "Ново-Хвильний баль", на якому учасники упродовж кількох годин підносили порох танцюючи.

На закритті Свята Весни три прихильниці склали пластову присягу.

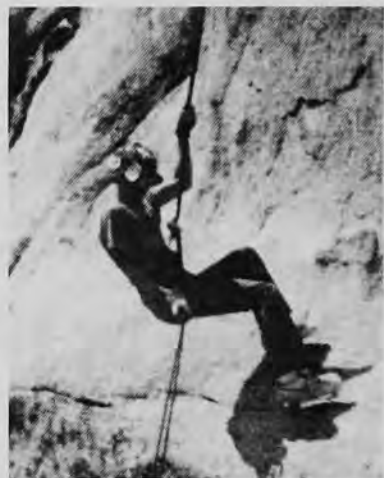
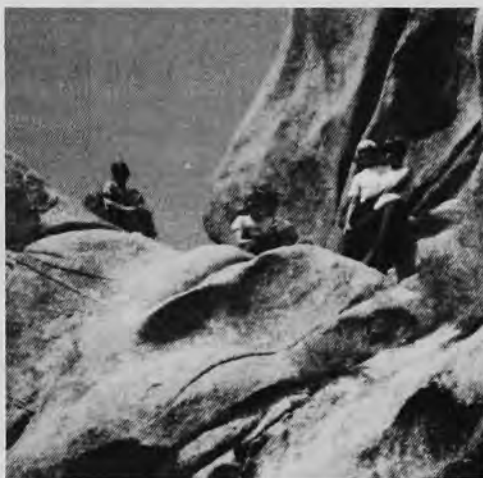
Свято Весни пройшло дуже успішно, але на другий рік будемо святкувати не в пустині, а біля моря — порох і спека таки трохи "грають на нервах".

Провід Свята Весни відпочиває. З правого боку вліво: ст. пл. Андрій Зарясевич, ПБ, ст. пл. Вікторія Яременко, ЛМ, ст. пл. Тинна Шеннирик

Відириття Свята Весни в Лос Анджелес, США

Учасники нетерпеливо чекать своєї черги, щоб злізти із скелі

Пл. розв. Марко Шалаута лазить по скелях

ДЕНЬ ЦИРКУ НА НОВОМУ СОКОЛІ

"День цирку" в Таборі УПЮ-ів

Цього року у таборі юнаків під назвою "Козаки Нової Хвилі", в суботу 9 липня, відбувся день розваги-цирку. Юнаки при допомозі булавних — ст. пл. геть. скоба Тараса Кигічана, ст. пл. Еріка Гладного, ст. пл. Олега Гладного, ст. пл. Михайла Гречного і за дозволом коменданта табору ст. пл. бурлаки Мирона Рудницького — організували різні виставки й сценки для розваги цілої пластової оселі.

Коли всі гості прибули до брами юнацького табору, їх розділено на дві групи, яких проводили по виставках провідники ст. пл. гетьм. скоб, Тарас Кигічак і пл. розв. Мирон Рабій.

Першою виставкою був показ "маршал Артс", себто один юнак, перебраний за японця, показував — як це японці розбивають дошки руками, ногами і головою. Тоді гості були запрошені сісти довкола шатра, і почалася

"Новий Соніл" Стоїть В. Динун.

ст. пл. Вікторія Яременко, ЛМ

гутірна про карликів-гномиків. Пл. уч. Богдан Олесницький проповідав про карликів і стверджував, що вони живуть і сьогодні між нами і знаходяться в нашій цирку. Тоді пл. уч. Данило Шипилявий, перебраний за карлика, вийшов з шатра та забавляв гостей. Коли ця вистава закінчилася, провідники провели гостей на виставку акробатики. Тут юнаки будували гостям різні вези і показували акробатські перескоки і штуки. Гості застигли, коли їх провели до клітки позаду табору, де жила у ній дика "маво-людина", що її зображував пл. роз. Михась Линтей. Всі цікаво придивлялися, як юнаки обережно годували дикуна, але несподівано він вирвався із шнурів і погрожував гостям палицею.

Ще іншою сценкою був виступ музикантів, пл. роз. Андрія Смика "Джосніп" і його "дідухів" пл. роз. Олексі Ткаченка і пл. роз. Богдана Католика. Вони удавали, що грають на правдивих інструментах, як гітари, бубни, а фактично музика виходила із захованого в лісі радія. Після цієї сценки вибігли з криком між публіку веселі клоуни з розмальованими лицами, і жартуючи, обливали гостей водою, або кидали на них "крім-пайс". По цих жартах гості засіли довкруги маленької арени, де ст. пл. Ерик Гладкий тренував своїх власних "песиків", пластунів прихильників. Далі гості могли побачити "сіамських близнят", найгрубшу на світі "жінку", та славного силача пл. прих. Ярна Сілецького.

Програму цирку закінчено біля булавної брами виступом ст. пл. гетьм. сноба Тараса Кигічана, який магічними штуками зачаровував присутніх, а тоді запрошено всіх на спільний таборовий обід, під час якого все ще довго ділилися своїми враженнями із дуже вдалого першого юнацького цирку на Новому Соколі.

пл. розвід. Мирон Рабій

ТАБІР УПУ-ок 1983 — ВОВЧА ТРОПА

Цього року я відбула свій перший юнацький табір на "Вовчій Тропі" і приємно провела ті "короткі" три тижні як розвідувачка. Наша комендантка подр. Наталка Соневицька враз із своєю булавою запланували для нас дуже цікаву програму.

Першого тижня всі тяжко працювали над курінними брамами, а також

Розвідувачів "Новий Сокіл" 1983. Стоять: Ігор Бидюк, Андрій Смирн, Мирон Рабій, Михась Линтей, Марно Линтей

Група розвідувачок: Ляля Федик, Анна Левицька, Таля Панчан, Христия Колодій, Кіні Зінич, Стеня Дзядів.

старші учасиці помагали і розвідувачкам будувати таборову браму. Багато часу, праці та сили ми вклали в цей проєкт. Ми рубали, носили, чистили і в'язали ті колоди, щоб врешті наш великан станув. Вміжчасі ми відвідали новацтво на хрещення їхніх таборів. Так само в цій тижні ми справляли свято Купала. Була ва працювала тяжко, щоб нас зачарувати традиційними переказами та обрядами Купала, а це не легка річ, коли сидите на стрімкому горбочку в темноті над болотом. Але всеж таки всі були захоплені подіями того вечора.

Другий тиждень скоро пройшов. Юнацькі табори відбули турами триденну прогулянку до Гантеру. Перший день її ми мандрували по Гантерських горах. Другий день ми раненько встали, зліквідували табір і перенеслися на нове місце таборування на площу панства Андрушкових. Разом з юнаками ми відвідали мотель "Ксеня", де була виставна картин мистців Козаків, як також відвідали Українську Католицьку Церкву. День приємно закінчився ватрою, на якій були присутні юначки, юнаки і мешканці Гантеру.

На третій день всі радо панувалися, бо вже надійшов час повертатися назад до табору.

Наступного дня, в суботу, хоч дуже перемучені, ми встали раненько й гарно вистроїлися на програму Дня Пластуна. Оселя, як завжди, була заповнена не тільки батьками, але й іншими гістьми.

Третій тиждень нашого таборування перейшов найскоріше. Всі були зайняті точками до проб або вмілостями, які вони здобували. При кінці

День розвідувачки: 90 юначок в одному шатрі

тижня ми відбули зворушливе "хрещення" табору юнаків.

Закриття табору (субота 23 липня) надійшло дуже скоро. Ми сумно всі попрощалися і навіть трохи поплакали.

Спомини цього табору "Ми і в пенлі створимо Карпати" та нові друзі і подруги, які я запізнала, залишаться в моїй пам'яті назавжди.

пл. розв. Талія Панчан

ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТІ В ТОРОНТІ

Юнацтво в Торонті, що складає третю пластову пробу, намагалося пізнати й зрозуміти життя і творчість політичних дисидентів, й зокрема письменників серед них.

З цією метою Пластова Станиця в Торонті улаштувала 12 січня День Солідарності на знак того, що Пласт приєднується до Вячеслава Чорновола, який закликав українців голодувати 12 січня протестувати проти безпідставного ув'язнення дисидентів москалями.

Шість гуртків брали участь у програмі, що пояснювала боротьбу дисидентів: Миколи Руденка, Василя Стуса, Вячеслава Чорновола, Левка Лук'яненка, Василя Симоненка, Юрія Шухевича, Ірини Стасів-Калинець та батька Петра і синів Василя й Володимира Січків.

Юначки й юнаки читали уривки із текстів їхньої творчості, розповідали про їхнє життя, а старші — пластуни Таня Дичок і пластун Андрій Щука — розповідали про розвиток дисидентського руху. Пластуни й пластунки співали також пісень: "Зірвалася хуртовина", "Ти, пластуне", "Виростеш ти, сину..." та "Не журіться, Юні друзі".

Після промов був висвітлений фільм продукції Міжнародної Амнесії, який показував дискусії з політв'язнями та їхніми родинами.

Гурток "Лісові чорти" займався технічною сторінкою імпрези, а гурток "Тигр" приготував виставку дисидентської літератури, серед неї багато про трагедію родини Січків.

Юнацькі гуртки не тільки приготували програму, а також склали пожертви. Гроші призначені на поміч переслідуваним дисидентам та їхнім родинам в Україні.

Гурток "Ліщина", — пл. розв.-ни
16 Курін'я ім. К. Паліїв, Торонто

СВЯТО ІВАНА КУПАЛА І АНДРІЇВСЬКИЙ ВЕЧІР НА НОВОМУ СОКОЛІ

Цього року на Новому Соколі юначки назвали свій табір "Відгомін вінів". А цю назву прийняли тому, щоб познайомитися з різними українськими святами і звичаями. Під проводом намендантні табору подруги пл. сен. Ліді Ласовської з допомогою пл. сен. Діди Бутенко та ст. пластунок Наталки Бендюк, Ліді Гевки, Марти Бенд-нарської, юначки-таборовички приступили до підготовки святкувань Івана Купала і Андріївського вечора.

Під вечір "Купала", під час таборової тиші, пролунав тихий алярм, всі юначки вийшли на середину табору, де й зачалась підготовка до вечірньої гри. Ціллю гри було знайти у лісі "зачарований" цвіт папороті. На певний знак, всі дівчатка кинулись у ліс у пошуках за цією чарівною квіткою. Старші пл. розвідувачки були перебрані за лісові мавки, вони вказували дорогу до сховку і стежили за тим, щоб молодші не погубились у лісі. Гра закінчилась тоді, коли юначка пл. роз. Роксана Сидорович знайшла папороть і її проголошено "царівною вечора". Опісля дівчатка пішли з віночками, який кожна собі сплела, до табору юнаків. Тут очікували нас вже хлопці, вони запалили свічки над своїми віночками, обступили царівну довкола і заспівали гайлон. Відтак, всі разом пішли у ліс до потічка — а там кожна дівчинка кинула свій віночок у воду. Хлопці кинулись перехоплювати вінки один одному, а ті, що зловили вінок, мусі-

ли віднайти свою "царівну" в колі дівчат.

Запалено ватру біля потічка і парами кинулись ми перескакувати вогонь. Ми забавлялися ще довгий час, нічка була зимна, але на це ніхто не зважав. Пізно розійшлися ми по своїх таборах.

Деякі днів пізніше, дівочий табір влаштував "Андріївський вечір" у критому павільйоні Нового Сокола. На цей вечір були запрошені юнаки і всі виховники. По відповідних кутках павільйону були розставлені столики з напінками, їжею для гостей, а приємні українські мелодії, заграні на тасьмах, уприємнювали всім вечір. Пластунки розвідувачки-ворожки заманювали гостей до своїх столиків і там відчитували їм долю і майбутнє.

В другій частині вечора причіплено до стелі павільйону велику калиту, яку в означений час мали хлопці досягнути, вкусити її і похвалитись своїм осягом. Ст. пласт. Міша Гречний вкусив найбільший кусок і тому став "царевичем вечора". Зайшла потреба дібрати йому царівну. Для цього всі дівчатка зібрались довкола посередині павільйону і кожній роздано певний папірчик, на якому мав бути секретний знак царівни. Ст. пласт. Лідя Гевка віднайшла намальоване "серце" і стала царівною. Ще деякий час продовжувались товариські гри й танки, якими провадили "царевич і царівна", і приблизно 10:30 закінчився наш приємний вечір.

пл. розв. Христ'я Рабій

**Вступайте в члени забезпечено-допомогової
братської установи в США і Канади**

УКРАЇНСЬКОГО БРАТСЬКОГО СОЮЗУ
(нолись УРС)

УБС: має 14 клас модерного забезпечення;

- видає тижневик "Народня Воля" і англомовний журнал "Форум";
- веде відпочинкову оселю, культурно-спортовий молодечий осередок "Верховина" в Глен Спей, Н. Й.;
- розділяє стипендії студіюючій молоді.

440 Wyoming Ave., SCRANTON, Pa., 18503 USA

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА",

ЯКІ ВПЛИНУЛИ ДО 20 ЖОВТНЯ 1983 РОКУ

ЗСА

Слава і Степан Шишки, Боффало (дивись окреме повідомлення)	\$50.00
Замість квітів на могилу (дивись посмертні згадки)	\$25.00
Разом	\$75.00

Канада

Іван Гарах, Едмонтон	\$15.00
Замість квітів на могили (дивись посмертні згадки)	\$100.00
Разом	\$115.00
Всіх разом датків	\$190.00

пл. сен. Слава і Степан ШИШКИ
з Боффало

склали на пресовий фонд "Юнака" \$50.00
з нагоди ВІНЧАННЯ ІХНЬОЇ ДОЧКИ

Через недогляд повідомлення про даток не було переслане до проголошення у належний час, за що їх перепрошуємо.

Крайова Пластова Старшина в ЗСА

Замість квітів на могилу
бл. п.

сл. п. МИКОЛИ ХАРХАЛІСА —

дорогого ШВАґРА — склала \$100.00
Софія Ващук, Торонто

Замість квітів на могилу
бл. п.

Ярослави з МИСЕВИЧІВ ЛЕВИЦЬКОЇ,

Матері нашої подруги Віри,
складаємо \$25.00 на пресовий фонд "Юнака".

ПЛАСТОВЕ ПЛЕМ'Я "ПЕРШІ СТЕНІ"
2-го Куреня УСП і 17-го Куреня УПС

Замість квітів на могилу
бл. п.

сл. п. МИКОЛИ ХАРХАЛІСА —

склали на Залізний Фонд Пластового Видавництва
\$20.00

Андрій і Леся Харани

Відзначаючи 15-ту сумну річницю смерті
нашої Незабутньої Дружини і Мами
св. п.

ОЛЬГИ З МАРЧУКІВ ЦЮК

складаємо дальших 120.00 дол. на створений нами фонд
постійної дарункової передплати журналу "Юнак" для
незаконних юнаків чи юначок.

ЯРОСЛАВ — чоловік і ОЛЕГ — син,
Філадельфія, США

Пластун є ошадний...
(4-та точка пластового Закону)
... добре також коли щадить в українській установі
нагоду до того дає: **Кредитівка "Самопоміч"**
558 Summit Ave., Jersey City, N.J. 07303

Хто з Вас подорожує

• літаком • кораблем • поїздом • автобусом
у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto M6H 1N2, Ont.

Telephone: 535-2135 & 535-2136

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Ірина і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto, Ontario

Tel.: EM 8-4235

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ
ПЛАТИМО 6%
- ЦЕРТИФІКАТИ ЗАРОБЛЯТЬ
ВІД 6 1/2 до 9%

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“
У ЧІКАГО**

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ і ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

**Українська
Кредитова Спілка**

Централа: 295 College St., Toronto, Ont. M5T 1S2

Tel.: 922-1402 & 922-2797

Відділ: 3635 Cawthra Road (біля Української
Католицької Церкви,
Tel.: 272-0468

Відділ: 2397 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Tel.: 762-6961

Корисні умови для вкладів і позичок. Наше завдання пома-
гати членам в економічних справах порадами і фінансово.

Наша справа — служити членам!

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всякі
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 537-5572

2466 DUNDAS St. West, TORONTO, ONT. M6P 1W9

Праця і ощадність забезпечать

Вашу майбутність!

Пластунки і Пластунки,

учні свято-миколайських шкіл,
складайте свої ощадності у

**СВЯТО-МИКОЛАЙСЬКІЙ
КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ.**

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2199 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1N2, Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна \$1.50

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

"...виховання — це надавання думкам і почуванням якогось напрямку", — каже Олександр Тисовський-Дрот. Пластова преса саме й сприяє виконанню цього завдання.

Читайте ж і СВОЄЧАСНО передплачуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і новинів та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал дорослого членства Пласту, Пластприяту й загалу батьнів, які цікавляться вихованням і громадськими справами.

БОРСУК

ІЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

**КРАМНИЦЯ
ПЛАСТОВОГО ПОСТАЧАННЯ Пл. СТАНИЦІ ТОРОНТО**

Має на складі

**ОДНОСТРОЇ ДЛЯ ЧЛЕНІВ УСІХ ПЛАСТОВИХ УЛАДІВ
ХУСТКИ, ПОЯСИ, ВСІ ВІДЗНАКИ Пл. ПРОБ,
ЛЕЛІЙКИ, СВИСТКИ, КОМПАСИ, БЕРЕТКИ,
Пл. ПІДРУЧНИКИ**

2199 Bloor St. West M6S 1N2

Пл.станіцям при замовленні відзнак на суму
понад \$25. — даємо 10% знижку.

Нове на полицях: гаптовані відзнаки вмілостей для УПН
відзнаки: подані на обкладинці, ціна по \$2.50, інші — \$3.00.

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОЛК

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ОЛЕНЬ